

Kávésok Lapja

XIV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

5. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-kr. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00.

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Március 3-án (csütörtök) **d. u. 5 órakor** évi **rendes közgyűlés** az ipartestület tanácstermében. **Este 9 órakor** lársasvaesora a **Tarján-féle étteremben**.

Március 5-ig megfizetendő az I. negyedévi üzletbér második részlete.

Március 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak **vigalmi adója**.

Március 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni március havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

Március 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik **ne** mtagjai az adóközösségnek.

Március 20-ig befizetendő az átalányozott és **zenés** kávéházak **vigalmi adója**.

Március 25-ig befizetendő a személyzet **illetményeiből** levont kereseti, külön- és rokkantellátási **adó**.

Benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti **kérvények**.

Meghívó

A **Budapesti Kávésok Ipartestülete** 1938. március 3-án (csütörtök), délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében (VIII., József-körút 38. I.) tartja meg

18-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre az ipartestület tagjait és a kávéipar barátait **tisztelettel meghívja**.

Amennyiben a közgyűlésen a tagok **határozatképes** számban **nem** jelennének meg az **f. évi** már-

cius 10-én (csütörtök), délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében ugyanezen napirenddel fog megtartani.

Budapest, 1938. február 1-én.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

NAPIREND:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1937. évről szóló jelentés.
3. Az 1937. évi zárszámadások előterjesztése és jóváhagyása.
4. Az 1938. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása.
5. Az alapszabályok 16., 21. és 25. §-a értelmében megüresedett tisztségek betöltése, 5 előjárásági tag, 3 számvizsgáló, esetleg megüresedő egyéb tisztségek betöltése.
6. Alapszabályok 26. §-ának módosítása (1936. évi VII. tc. 29. §-a.).
7. Elismerő oklevelek átadása.
8. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból:

14. §. A közgyűlés **határozatképes**, ha azon az ipartestületi szavazásra jogosult tagoknak **legalább 10%-a** jelen van.

A napirendre fel nem vett indítványok csak abban az esetben tárgyalhatók, ha azok **legalább 10 tag** aláírásával, három nappal a közgyűlés előtt, írásban az elnöknél beadattak.

Kivonat az 1932. évi VIII. törvénycikkéből:

11. §. Az ipartestületben minden tagnak van **tanácskozási és szavazati joga, szenedő választói joga**

54 év óta a főváros vezető tejüzeme a
Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

Budapest, VII.,
Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

300 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejjivók, kávémérések szállítója.

ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üz képesítéshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazati jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tiszttel be nem tölthet és semmiféle megbízatást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. Aki gyámság, gondnokság, vagy esőd alatt áll;
2. aki büntett, vagy az állam ellen nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bünvádi eljárás alatt áll, továbbá, aki fegyházbüntetésre, három hónapot meghaladó fogházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll;

3. aki a tanácskozási és szavazási jog gyakorlásának szünetelését, vagy a kapott megbízatás visszavonását kimondó fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;

4. aki két évi tagsági díjjal hátralékban van.

Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetkezeteket is ideértve, meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolhatják. Az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart kiskorú javára üzi.

A közgyűlés után este 9 órakor, a Tarján étterem (II., Zsigmond-utca 27—29.) különtermében társasvacsora. Egy teríték ára 3.50 P. A társasvacsorán vendégeket szívesen látunk. A vacsorán való részvételt kérjük előzetesen bejelenteni. Telefon: 13-03-75.

A közgyűlést előkészítő előjárósági ülés

— 1938. február 16. —

Az évi közgyűlést megelőző előjárósági ülésnek oly bő volt a tárgysorozata, hogy azt az előjáróság egyszerre nem is bírta letárgyalni és kénytelen volt a napirend pontjainak egy részét február 23-án tartott folytatolagos ülésre halasztani.

Az ülésen résztvettek: *Mészáros Győző* elnök, *Gál Arnold*, *Szabó Sámuel*, *dr. Strausz Vilmos* alelnökök, *Grosz Ödön*, *v. Bertha Gyula*, *Katona István*, *Klauber József*, *Lisszauer Gyula*, *Freiwirth Jenő*, *Szlávek Károly* előjárósági tagok, *Weingruber László* számvizsgáló, *dr. Havas Nándor* főjegyző, *Donáth Andor* aljegyző.

Elnök az ülést megnyitotta és bejelentette, hogy *dr. Kállay Albert* iparhatósági biztos, *Singer Kálmán* és *Weingruber Ignác* előjárósági tagok elmaradásukat kimentették. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Lisszauer Gyula* és *Szlávek Károly* tagokat jelölte ki.

Az 1938. január 26-án tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve bemutatott és megjegyzés nélkül helybenhagyott.

Napirend előtt

Dr. Strausz Vilmos közli, hogy a jambo-engedélyes énekeseket foglalkoztató kávéházak tulajdonosait a főkapitánysághoz beidézték, és arra kötelezték őket, hogy árjegyzékeiket az elsőfokú iparhatóságnál láttamoztassák és helyiségeik bejáratánál függeszték ki. Kéri, a testület kérjen felvilágosítást ez intézkedés oka felől.

Elnök, tudomása szerint az árlap kifüggesztésének kötelezettsége régi keletű. Az újabb intézkedés felől megfelelő információt fog szerezni és el fog járni.

A napirendre térve

Főjegyző bejelenti, hogy a legutóbbi előjárósági ülés óta iparengedélyt nyertek és a testületi tagok sorába beiktattak: *Strasser Béla* (London).

Engedélyét megszüntette *Wagner Ernőné* és társai (Olympia), *Bp. Közp. Tejesarnok*, *Margitsziget*. A bejelentés tudomául vétetett.

Elnök bejelentette, hogy a *vacsora-bemutatók* során legutóbb eljutottunk a *Szeiffert* kávéházba, melynek tulajdonosa *Tihaméry Kálmán* kartársunk nagy

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

áldozatkészséggel olyan vacsorát rendezett, amely teljes mértékben fedi a célt, amelyet a testület vezetősege maga elé tűzött. Megállapítja, hogy az eddigi vacsorák a jelenlevők megállapítása szerint a legnagyobb sikerrel jártak, javasolja, hogy az előljárásság a résztvevőknek jegyzőkönyvben fejezze ki köszönetét és ezt a határozatot nekik írásban kézbesítse.

Az előljárásság elnök indítványához egyhangulag hozzájárult.

Főjegyző bemutatta a székesfőváros polgármesterének 1938. évi január hó 15-én 65384--1938. sz. a. kelt véghatározatát, mellyel a kávéházi személyzet 1938. évi kereseti adóalapját megállapította. — A határozat a szaklapban közzététetett.

Dr. Strausz Vilmos alelnök megállapítja, hogy a véghatározat csak június 30-ig szól, amiből azt látja, hogy ez idő után azt meg akarják változtatni.

Az előljárásság a jelentést tudomásulvette.

Elnök örömmel jelenti, hogy *Mayerffy György* gazdasági főtanácsos *néhai felesége nagyanyjának özv. Pillwax Károlynénak* fényképét örök letétképen ipartestületünknek átengedte.

A vonatkozó levelezés felolvasása után az előljárásság *Mayerffy György* úrnak az értékes adományért őszinte köszönetét fejezte ki.

Elnök bejelenti, hogy az eucharisztikus világkongresszus *hitbuzgalmi csoportjának felhívására* felhívuk testületünk tagjait, hogy r. kath. vallású alkalmazottaiknak tegyék lehetővé, hogy a március hó folyamán részükre rendezendő lelkigyakorlatokon résztvehessenek. Teljes mértékben átérzve a hit nagy jelentőségét, súlyt helyezünk e felhívás teljesítésére. Az eucharisztikus kongresszus Magyarország történetében óriási jelentőségű és kötelességünk annak sikerét teljes erővel támogatni.

Az előljárásság elnök bejelentését tudomásulvette és felkéri a testület összes tagjait, hogy a felhívásnak teljes mértékben feleljenek meg.

Az *eucharisztikus kongresszus vendéglátó csoportjával* folytatott tárgyalásokról elnök tett jelentést. A tervbevett étkezések árának megállapítása tárgyában az elnökség jelentéseket kért a kartársaktól és ezek eredményét bejelentette a csoport vezetőségének. Konkrét megállapodást nem kötöttünk, ezt mindenki

LÉGFÜTÉSEK

KÁLYHÁK

PASCHKA ÉS TÁRSA

V. MÁRIA VALÉRIA-U.10

TEL.: 182-041 - ALAPITVA: 1886

saját hatáskörében intézze el. Aki nem tud megegyezni, nincs kötelezve arra, hogy étkezéseit lekösse.

Katona István, Szlavek Károly, Grosz Ödön felszólalásai után az előljárásság a közléseket tudomásul vette.

E kérdéssel kapcsolatosan

Grosz Ödön szóvá teszi, hogy a tisztii orvosi hivatal szigorúan ellenőrzi a konyhát és a személyzet tisztaságát.

Elnök ezt az intézkedést megnyugvással fogadja, bár kívánatosnak tartaná, ha ezt a periferiákon levő más szakmabeli üzletekben is foganatosítanák.

Főjegyző bejelenti, hogy f. évi február 11-én sikeres mester vizsgát tettek: *Fischer Mórné, Fischer Miklós, Krausz Zoltán, Valócz Ferencz*. Tudomásul vétetett. —

Bemutattatott a tanonciskolai igazgatónak a *tanonciskola I. félévi munkásságáról* szóló jelentése, — mely a szaklapban közzé fog tétetni. — A jelentés tudomásul vétetett.

A *bécsi kávéosok klubja* testületünknek — elnökük elhunytá alkalmából kifejezett részvétét megköszönte.

A *Vendégipari Alkalmazottak Sport Klubjának* segély iránti kérvénye elintézés végett az elnökségnek adatott ki.

A *Légoltalmi Liga* megkeresésére, melyben

FO-TI
TRADE-MARK

KOLLIN TESTVÉREK

A Kávéipari testület tagjainak szállírójaként ajánljuk fel szolgáltatunkat az üzletekben használatos mindennemű asztali mükben u. m. abroszok, szalvéták, kézikendők, törölköanyagokban stb. textiliákban.

A „FO-TI” védjegyü saját gyártású Indantrén színnyomatu terasz és kertibroszok nagybani lerakata. Ingyen költségvetéssel bármikor készs ggel szolgálunk.

textiláruk kikészítése és nagykereskedése
BUDAPEST, V. Szent István tér 8. T. 189-292

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindióból

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38

Telefon: 1-392-77. Saját pörkölő üzem

„Riadó” c. lapja részére ajánlást és a lap előfizetését kéri, az intézkedést elnök hatáskörébe utalja.

A „Riport” c. lap szerkesztőségének hasonló tárgyú kérelmére az előljárásság hasonlóképp határoz.

Az ipartestületi munkaközvetítő január havi munkásságáról szóló jelentés irattárba tétetett.

E kérdéshez

Dr. Strausz Vilmos szölt hozzá, majd

Katona István megállapítja, hogy a munkaközvetítő munkásságának gátja az, hogy bizonyos munkakategóriákban hiány van, a kávéfőzőkben már a közel jövőben fogjuk ezt érezni.

Weingruber László felírónókben tapasztal hiányt. A testület képezzen ki megfelelő munkaerőket.

Szlavek Károly utal a multban felvetett indítványára, hogy a testület továbbképző tanfolyamot állítson fel.

Elnök teljes mértékben átérzi a felszólalások jogosultságát. Szükségesnek látja az utánpótlást, de annak terheit a kartársaknak kell vállalni. Az előljárásság adjon felhatalmazást arra, hogy ebben az értelemben járjon el.

Dr. Strausz Vilmos: előbb kérdezzük meg a kartársakat, hogy hajlandók-e ilyen gyakornokokat foglalkoztatni.

Katona István körlevelek kiküldését javasolja.

Weingruber László: Hajlandó ilyen jelölteket felvenni. Javasolja, hogy a jelentkezőket bizottság válogassa meg.

v. Bertha Gyula, Freiwirth Jenő, Szlavek Károly hozzászólása után az előljárásság elnök indítványát

elfogadta és annak kivételével az elnökséget bízza meg.

Elnök bemutatja a kávésipari személyzet munkaidéjének szabályozását tartalmazó rendelettervezetet. Ismerteti a tervezet részleteit, melyek súlyos terhet jelentenek iparunkra. Teljes mértékben elismeri a szociális törekvések jogosultságát, azonban a tervezet rendelkezései nem számolnak iparunk teherbíróképességével, mert az áthárítás lehetősége ki van zárva. Részletesen foglalkozik a rendelettervezettel.

Katona István, Szlavek Károly felszólalásai után

Elnök az időközben kiadott, sőt már életbelépett fizetéses szabadság rendelettel foglalkozik, melynek sok homályos rendelkezése van. A rendelet kiadásánál nem vették figyelembe iparunk fizetési rendszerét. Errenézve headványban fordulunk az iparügyi minisztériumhoz.

Ugy ezt a headványt, mint a munkaidő szabályozását tartalmazó tervezetet az előljárásság legközelebbi ülésén be fogja mutatni, úgy hogy az előljárásság tagjai hozzászólhassanak. — Tudomásul szolgál.

A kávésipari személyzet részére tartandó francia nyelvtanfolyam ügyében az előljárásság elnök intézkedését kéri.

A Központi Tejsornok levele, melyben közli, hogy kész kávé nem fog palackozva forgalomba hozni, tudomásul vétetett.

Az iparosok részére rendszeresítendő arcképes igazolványok bevezetését az előljárásság helyesnek véli.

Az iparosság jóléti intézményeihez való hozzájárulás végett az IPOK a tanoncszerződések, a segédlevelek, mestervizsgadíjak felemelését javasolja. Az előljárásság a javaslatához elvben hozzájárul, részletes válasz kidolgozásával elnököt bízza meg.

Az 1938. évi rendes közgyűlés idejét az előljárásság március 3-án d. u. 5 órára a testület helyiségébe tűzte ki.

A közgyűléssel kapcsolatos választásokhoz az előljárásság három-tagú jelölő-bizottságot küld ki, melynek tagjai: dr. Strausz Vilmos, Klauber József, v. Bertha Gyula.

Az évi jelentést, főjegyző terjesztette elő. Az előljárásság annak tartalmát tudomásulvéve a közgyűlés elé terjeszti. A zárószámadások, költségvetés tárgyalását elnök az idő előrehaladt volta miatt a legközelebbi napokban tartandó folytatólagos előljárássági ülésre halasztja, amelyre az előljárásság tagjait külön meg fogja hívni.

Folytatólagos előjárósági ülés

1938. február 23.

A február 16-iki előjárósági ülés határozatának megfelelően elnök az ülés folytatását a február 23-iki ülésre tűzte ki.

Ez ülésen a következők vettek részt: *Mészáros Győző* elnök, *Gál Arnold*, *dr. Strausz Vilmos* alelnökök, *Propper Márton* főpénztáros, *vitéz Bertha Gyula*, *Freiwirth Jenő*, *Grosz Ödön*, *Katona István*, *Lisszauer Gyula*, *Ottó Dezső*, *Szlavek Károly*, *Tarján Vilmos* előjárósági tagok, *Weingruber László* számvizsgáló, *dr. Havas Nándor* főjegyző, *Donáth Andor* aljegyző.

Elnök a folytatólagos előjárósági ülést megnyitva, felhívja főjegyzőt, hogy az 1937. évi zárószámadásokat terjessze elő.

Főjegyző a zárószámadást tételenként olvasta fel. — Az egyes tételeknél elnök megfelelő indokolást terjesztett elő.

A zárószámadást az előjáróság megjegyzés nélkül tudomásul vette, jóváhagyta és a közgyűlés elé terjeszti.

A székház külön zárószámadása, valamint a testület vagyonszámlájának megjegyzés nélkül jóváhagyatott.

Ezután következett az 1938. évi költségvetés tárgyalása, mely ugyancsak tételenként terjesztett elő.

Katona István hozzászólása után

Grosz Ödön kérdi, hogy ipartestületi ügyész tiszteletdíja címén van-e előirányzott tétel.

Katona István a szakiskola tételét sokalja.

Gál Arnold az adminisztrációt túldimenzionálnak találja a testület tagjainak létszámához képest.

Weingruber László a testületi tőkebetét jobb kamatoztatására terjeszt elő indítványt.

Katona István a székház illetékegyenértéke tárgyában,

Grosz Ödön a tagdíjhátralékok behajtása iránt tesznek kérdéseket.

Elnök a feltett kérdésekre részletesen válaszol. Saját részéről is elismeri, hogy a testület költségvetése látszólag aránytalanul nagy, de testületünk olyan terheket visel, amiket más testületek nem. — A testületi óvoda mellett, munkaközvetítőt, szakiskolát tartunk fenn, ami költségekkel jár. — Egyelőre a testület anyagi viszonyai módosulnak, ha a viszonyok rosszabbra fordulnak, kénytelenek leszünk a megfelelő intézkedéseket fontolóra venni. — A testület súlyát és jelentőségét nem a tagok létszáma szerint kell megítélni, hanem arról az anyagi és erkölcsi erőről, melyet reprezentál, az iparban foglalkoztatottak létszámából.

A költségvetés letárgyalása után

Grosz Ödön indítványozza, hogy a testület alkalmazzon egy ügyészt, aki a testületnek különböző hatóságoknál elfekvő ügyekben járjon el.

Tarján Vilmos azt látja, hogy az elnökség a legutóbbi időkből mindent elintézt, amit lehetett, nem látja szükségét egy ilyen állás betöltésének. — Indítványozza, hogy az indítványt az előjáróság ne tűzze a közgyűlés napirendjére.

Katona István a leghatározottabban ellenzi az indítványt;

Lisszauer Gyula hasonló értelemben szólal fel.

Dr. Strausz Vilmos, ha egy testületi tag szabályszerű formában indítványt tesz, azt a közgyűlés elé kell terjeszteni. De ez a helyzet fonák lenne.

Elnök ezt az indítványt nem kívánja a közgyűlés elé terjeszteni.

Tarján Vilmos kéri, hogy *Grosz Ödön* indítványát vonja vissza.

Freiwirth Jenő a kiadásokkal való takarékoskosságot kíván;

Elnök a tárgyilagos felszólalásokért köszönetet mond. Azonban lényeges változtatásokat nem tudunk a kiadásokban eszközölni, amíg a testület különféle intézményeket tart fenn.

Grosz Ödön indítványát visszavonja, mire az előjáróság a költségvetést elfogadja és a közgyűlés elé terjeszti.

Dr. Strausz Vilmos a kávéházi alkalmazottak munkaidejének szabályozását tárgyaló rendelettervezetet, melyet testületünk arra adott véleményét terjeszt elő. — Kozli, hogy ebben a kérdésben a miniszteriummal már régebben folytak tárgyalások, melynek folyamán a munkaidő szabályozásával kapcsolatos kérdéseket részletesen megvitattuk. Sajnos, az újabb kiadott tervezet észrevételeinket nem méltányolta. — Részletesen ismerteti a rendelettervezetet és az arra adott észrevételeket.

A kérdéshez

Szlavek Károly, *Freiwirth Jenő*, *vitéz Bertha Gyula*, *Grosz Ödön*, *Katona István*, *Weingruber László* tettek megjegyzéseket, melyekre összefoglalóan

Elnök válaszol; sajnálattal látja, hogy a tervezet nem veszi figyelembe az ipar helyzetét és teherbíróképességét. Számolnunk kell azzal, hogy ha a rendelet életbelép, ennek reánk további következményei lesznek. Az üzletvitel sokkal nehezebb lesz, sokszor lehetetlenné válik, — annál is inkább, mert a fizetési szabadság is életbelép, aminek anyagi következményei vannak.

A vita befejeztétvén, az előjáróság a felterjesztéshez egyhangulag hozzájárul.

Végül *elnök* jelenti, hogy az alkalmazottak fizetési szabadságát szabályozó 3000—1938. sz. min. rendelet már február 1-vel életbelépett. Minthogy e rendelet egyes intézkedései iparunk szempontjából félremagyarázhatók, felterjesztéssel fordultunk az iparügyi minisztériumhoz megfelelő magyarázat kiadása iránt.

Az előjáróság elnök intézkedését helyesléssel vette tudomásul.

A napirend letárgyalatott, mire elnök az előjáróság ülését berekesztette.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének évi jelentése 1937. évi működéséről

I.

Az ipartestületi élet egyik legkiemelkedőbb momentumuma az évi rendes közgyűlés, melynek fontos napirendi pontja az évi jelentés előterjesztése és tárgyalása.

Természetes, hogy az érdekképviselet munkásságában annak tagjai állandóan résztvenni nem bírnak, a felmerülő konkrét eseteket, sőt az általános jellegű kérdéseket csak annyiban ismerik, amennyiben azok jelentőségükhöz képest a szaklap vagy a napilapok hasábjain napvilágot látnak.

Az évi jelentés célja, hogy összefoglalva, egységes keretben ismertesse a testület munkáját nemcsak a közvetlenül érdekelt iparüző testületi tagok, de azon hivatalos és közéleti tényezők előtt is, akik elé az ipar sorsának intézése és irányítása tartozik, vagy pedig őket az ipar sorsa és fejlődése más közérdekű szempontból érdekli.

Ez okból fontos, hogy a testület egy évi munkáját minél áttekinthetőbb formában ismertessük, hogy abból az iparunk törvényes szabályozása tárgyában történtek és történendők, a kávéipar és vele kapcsolatos iparágak gazdasági helyzete, az ipar fejlődése és annak egyes mozzanatai kitűnjenek.

Az elmúlt év eseményeire visszatekintve meg kell állapítanunk, hogy az államkincstár kedvező helyzete egyes adónemek mérséklését tette lehetővé. Sajnos azonban ez igen kezdetleges mértékben történt, iparunknak alig jutott valami. Ugyancsak az államkincstár javuló helyzete folytán megtörtént az első lépés a tömegek fogyasztóképeségének emelésére, amikor az állami és hatósági tisztviselők legutóbbi fizetés-redukciójának hatályonkívüli helyezésével ezek anyagi helyzete megjavított. Igaz, hogy ez az intézkedés csak az év végén, helyesebben 1938. évi január 1-én lépett életbe és hatásait a gazdasági élet még nem érezhette meg, de ezt az intézkedést jobb idők előszelének tekintjük, melynek a jövőben folytatása lesz és amelynek közvetett hatásait mi is meg fogjuk érezni.

Ehhez járul az ország agrárlakosságának javuló gazdasági helyzete, mely a föld terményeinek a világpiacon árat elérő, sőt sokszor meghaladó ára folytán munkájának tisztas hasznát megkapta.

Idegenforgalmunk fejlődését a nemzetközi politikai viszonyok, az országok hosszú sorában keresztülvitt pénzleértékelések és devizakorlátozások bénították. Míg az előző években Magyarország és fővárosunk idegenforgalmának egyik jelentős vonzereje

az itteni olcsóság volt, ma e téren igen erős versenyt kell kuzdenunk. Ez az oka annak, hogy a tömegutazások száma megesapant, viszont annál örömelesebb, hogy a jobban szituált fogyasztóképes külföldiek idearajlása folytán az idegenforgalom statisztikai adatai megis némi emelkedést mutatnak. Készebben, hogy az 1938. évben megtartandó Eucharisztikus Világkongresszus és Szent István év modor és alkalmat fog a mi arra, hogy óriási tömegek ismerjenek és szeressenek meg hazánkat és fővárosunkat, ami a további jövő idegenforgalmának alakulására nevezetesen perspektivákat nyit meg.

Iparunk helyzete e javulást mutató tendenciák ellenére sem lett jobb. Az eredmény legfeljebb az, hogy nem rosszabbodott.

Ha bruttó bevetelünk végső összegükben az előző évhez képest néhány százalékkal emelkedtek is, ez nem jelenti iparunk anyagi helyzetének jobbrafordulását, hanem azt, hogy a nyersanyagok árai olyan mértékben emelkedtek, hogy ez emelkedéseknek legalább egy részét át kellett a közönségre haritanunk.

Jelentésünkben évről-évre szóvatesszük az iparunkban oly súlyos következményekkel járó dumpingt. Az év közepén megjelent az árrombolás miatt előterjesztett panaszok feletti döntő bizottságok működését szabályozó rendelet. Végrehajtására, helyesebben a bizottság működésére eddig nem került sor. Meg kell jegyeznünk és talán némi javulásnak tekinthetjük, hogy az előző években kialakult árák általában érvényben maradtak, illetőleg nem sülyedtek tovább, tehát az alsó határt már elértük.

Az 1936. évben érvénybelépett százalérendszer az elmúlt év folyamán természetesen az egész vonalon érvényben volt. A rendelet konzekvenciái teljes mértékben igazolták iparunk előzetes aggodalmait.

A személyzet, melynek kereseti viszonyai, ha kis mértékben is, az előző évi nivó alá sülyedtek, természetesen a megváltozott rendszerrel nincs megelégedve. A legnagyobb tárgyilagossággal megállapíthatjuk, hogy a százalérendszer nem váltotta be azokat a reményeket, amelyet a propaganda a munkásság körében támasztott. Ezt előre látva óvtuk az illetékes tényezőket a rendszer megváltoztatásától, most egy elhamarkodott, bár látszólag szimpatikus rendelkezés következményeképp a kérdés egyáltalán nincs nyugvóponton.

Az elmúlt év eseményei közül most kell kiemelnünk a testületünk által dr. Bevalacqua-Borsodi Béla és dr. Mazsáry-Pelcz Béla által megíratott és kiadott „Pest—Budai kávéházak“ c. munka megjelenését, mely a sajtóban, az illetékes hatósági tényezők és a

közvélemény által elismeréssel fogadtatott. Ez a két kötetes vaskos munka testületünk áldozata a magyar kultúra oltárán és illetékesek megállapítása szerint nyeresége a magyar, de főként a főváros kulturtörténetének.

A munkára fordított nagy áldozat ellenértéke a számtalan a legmagasabb helyekről érkezett elismerés, amellyel testületünk erkölcsi tőkéje gyarapodott.

Az 1937. évnél iparunkkal kapcsolatos eredményeit és változásait a következőkben részletesen ismertetjük.

II.

Évi jelentésünkben mindenképp azokkal a hatósági intézkedésekkel és rendelkezésekkel kell foglalkoznunk, amelyek az ipargyakorlás feltételeit általánosságban szabályozzák.

E tekintetben iparunk sajátos helyzetben van. Az ipargyakorlás feltételeinek megszabása és annak szabályozása tekintetében három, sőt négy minisztérium illetékessége alá tartozunk.

Az iparüzés általános feltételei — az ipartörvény végrehajtása — az iparügyi minisztérium hatáskörébe tartozik, a vendéglátóiparok közigazgatását a m. kir. kereskedelmiügyi minisztérium intézi, az iparunk szempontjából nagyjelentőségű italmérési törvényt a pénzügyminisztérium hajtja végre, egyes konkrét esetekben a belügyminisztérium meghallgatásával, mely utóbbi hatóság elé különben rendőri vonatkozású ügyeink is tartoznak.

E minisztériumok hatáskörébe tartozó ügyek szerint elsősorban az általános ipari közigazgatást szabályozó ipartörvényről kell szólnunk, melynek legutolsó módosítása az 1936. évi július 19.-én életbe lépett 1936. évi VII. tc.

E törvényt novella rendelkezéseit szaklapunkban és múlt évi közgyűlésünkön előterjesztett jelentésünkben ismertettük. E rendelkezések közül a mestervizsgára vonatkozók természetesen iparunkban is megvalósítottak. Április 29.-én, május 19.-én, augusztus 21.-én és október 7.-én tartottunk vizsgákat, amikor összesen 13 jelölt állott a bizottság elé — köztük két nő —, a vizsgálat 12-en sikeresen tették le, 1 jelölt visszavetett.

Kétségtelen, hogy a mestervizsgák a szakképesítés emelése körüli céljaikat akkor fogják elérni, amikor a fiatal generáció, az új tanončenemzedék, abban a gondolatban fogja a szakmát elsajátítani, hogy a mestervizsgát is le kell tennie. A régi a szakmában régóta működő, a gyakorlat terén jól bevált jelöltekkel szemben nem lehet az elméleti tudásnak azt a mértékét megkövetelni, amelyet a „vizsga” fogalma magában rejt. Testületünk vizsgálóbizottsága nagy lelkiismeretességgel és emberi megértéssel töltötte be feladatát.

Az ipartörvény novellája az új alapítások elbírálására illetőleg a közszükséglet figyelembevételére vonatkozó törvényes rendelkezést hatályon kívül helyezte, illetőleg azt a helyi szabályrendeletek hatáskörébe utalta.

Az érdekeltségek kérésére a székesfőváros polgármestere e tárgyban külön szabályrendeleti intézkedést készített, mely azonban a főváros közgyűlésében képviselt egyes pártok állásfoglalása folytán eddig még nem került napirendre. Testületünk ebben az ügyben eljárta úgy a hatóságoknál, mint a közgyűlési pártoknál, azokat kellően informálta, úgy, hogy most már remélhető, hogy ez a kérdés a 1938. évi folyamán iparunk érdekeinek megfelelően fog elintéztetni.

A szállodai, vendéglői és kávéházi ipar gyakorlásáról szóló fővárosi szabályrendelet átdolgozása ez évben sem valósult meg.

Ellenben a m. kir. belügyminiszter úrnak 1937. évi november 23.-án 122.000—1937. sz. rendelete a nyilvános étkezési üzemek zenélési záróját — 1937. december 10.-től kezdve — éjfélután 2 órában állapította meg. Ennélfogva a fővárosi szabályrendelet vonatkozó rendelkezése módosult és iparunknak egy régi kívánsága teljesült.

Az 1936. évi VII. t. c. 28. §-ban foglalt felhatalmazás alapján adta ki 1937. évi augusztus 13.-án 27.000—1937. Ip. M. sz. alatt a m. kir. kereskedelmiügyi, illetve iparügyi miniszter ur az árrombolás miatt előterjesztett panaszok felett döntő bizottság szervezetének, eljárásának és ügyrendjének szabályozását tartalmazó rendeletét, mely hivatva az iparban elharapódzott árrombolás megfékezésére. A bizottság megalakítására és működtetésére iparunkban a múlt év folyamán nem került sor.

Valóságos anakronizmus, hogy e rendelet ki-

Biztos üzlet

azt amárkás árut tartani, amely a mindennapi élethez szükséges és olcsó is! — A valódi „Franck” kávépötlék előnyei: rendkívül olcsósága és kitűnő minősége. Ezért vásárolják szívesen!

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

adása után is érvényben van az 1920. évi XV. tc. az árdragító visszaélésekről. Azt hisszük, hogy e törvény fenntartásának ma már célja nincs, legfeljebb módot ad arra, hogy könnyelmű és legtöbbször rossz hiszemű feljelentésekkel egyes iparúzők ellen eljárás megindítását tegye lehetővé.

Az elmúlt esztendő szociális jellegű törvényhozási kérdéseinek egyik legfontosabbika a *munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937 évi XXI. t. cikk*, mely az iparban foglalkoztatott tisztviselők és munkások munkaideje, legkisebb fizetése és évenkénti fizetési szabadsága felől rendelkezik. A törvény csak az 1938. év folyamán lép életbe, miután végrehajtásának előkészítése óriási munkát igényel. Ebben az előkészítő munkában testületünk teljes mértékben résztvevett, amikor a törvénytervezet, utóbbi rendelkezések tárgyalása alkalmával úgy a Kereskedelmi Iparkamara, valamint az Ipartestületek Országos Központja útján, de közvetlenül a kereskedelemügyi minisztériumban reámutatott azokra a speciális szempontokra, amelyek e rendelkezések végrehajtása alkalmával figyelembeveendőek. Reméljük, hogy észrevételeinket, amelyeknél elsősorban az ipar feladataira, másrészt munkavállalók és munkaadók érdekeire egyaránt figyelemmel voltunk, a minisztérium is méltányolni fogja.

Az 1921 évi IV. t. c. (*italmérési törvény*) végrehajtása terén újabb intézkedés nem történt.

Hasonlóképpen nem történt intézkedés a *vasárnapi szeszitalom eltörlésére*, illetve módosítása ügyében, melynek felesleges voltát és az idegenforgalmat bénító jellegét, csaknem az összes hatóságok elismerik, de érdemben nem intézkednek.

A *kávéházi kabát és ruhalopásokért* való felelősség elhárítása, illetve korlátozása ügyében testületünk a kereskedelmi miniszter útján a m. kir. igazságügyi minisztériumhoz fordult, megfelelő törvényes rendelkezés iránt. A kérelmet a minisztérium még tárgyalja.

A *zenéléssel kapcsolatos kéréseink: az éneklési engedélyek, a kávéházi tánc megengedése* évek óta fekszik elintézetlenül a belügyminisztériumban. Sürgetésünkre megígérik azok elintézését, de a minisztérium túlterhelt ügyköre folytán elintézésre még nem került sor.

III.

Évek óta panasolja az ipar és kereskedelem a reá nehezedő közterhek súlyát és sürgeti azok mér-

séklését, nagyon kevés eredménnyel. A kincstár helyzetének jobbra fordulása ellenére az adózás terén alig történik említésreméltó enyhítés, sőt egyes adózási címek intenzívebb kimunkálása révén az adóteher még az előző éviéknél súlyosabbá válik.

Az *egyenes adók* terén az elmúlt év folyamán, azt tapasztaltuk, hogy a rögzített adók sorra felmondattak és magasabb tételekben állapították meg.

A kávésiipar *egyenes adóinak* megállapítása és igazságos megszabása azért nagyon nehéz, mert az eljáró hatóságok a renoválások költségeinek leírása terén nagy szigorúsággal járnak el és nem veszik figyelembe azt, hogy a kávésiipar folytatása természeténél fogva állandó befektetésekkel jár, ami az elméletileg megállapított egységes jövedelmi kulcsot a minimumig rontja le.

A felszólamlási eljárás folyamán a sérelmek reparálására alig van mód, minthogy a főváros területén csak két bizottságban van képviselőnk, akik a maguk részéről adott esetben egyezkednek iparunk szempontjait érvényesíteni.

Az alkalmazotti kereseti, illetőleg különadó az egyetlen adónem, amely az év második felében létezik. Nem becsüljük le az adómérséklés tényét de valóban tarthatatlan volt ez a 250 százalékos különadó. Kétségtelen, hogy ennek a mérséklésnek szociális jelentősége van és az alkalmazottak megélhetését némileg könnyíti.

Egyébként a *személyzeti kereseti adó* kivételére szolgáló adóalapok általánosítás formájában ez évben is változatlanul fenntartották, bár eredetileg — tekintettel a százalérendszer bevezetésére, — az alapok megváltoztatása, illetőleg felemelése szándékolatott. Részletes adatgyűjtés alapján bebizonyítottuk, hogy az alkalmazottak átlagos keresete nem emelkedett és így az átalányok újabb megállapítására nincsen ok.

Az *italmérési illetékek kivételének* három éves ciklusa lejárván az újabb kivétel alkalmával a felszólamlási bizottságba Mészáros Győző elnök, illetve Gál Arnold alelnök hívtak meg, akik kartársaink jogos érdekeit hathatósan képviselték.

Ide tartozik annak megemlézése, hogy a kormány 700—1937. M. E. sz. rendelkezésével a *köztartozások kamatait évi 6 százalékra szállította le*. A különféle adóhátralékok idején ezen mérséklésnek is nagy jelentősége van.

Külön pontként kell felemlítenünk a *fényüzési és általános forrási adó ügyét*, melyet testületünk tagjai külön jogi alakulat keretében rónak le. Azonban, amikor iparunk egy évének eseményeiről számot adunk legalább vázlatosan ismertetniük kell az adóközösség 1937 évi munkásságát.

Az 1937. évi adóközösség 1936. évi december 15-én tartott közgyűlésében kimondotta, hogy az 1937. évre megalakul és a szükséges előkészítő munkálatokkal az elnökséget megbízta. A lefolytatott adatgyűjtés és a hatóságokkal folytatott tárgyalások eredményeképp 1937. évi április 23-án 120 taggal véglegesen megalakult, megválasztotta vezetőségét és bizottságait, melyek munkáikat, haladéktalanul megkezdették és rövid idő alatt be is fejezték.

Évek óta tartjuk napirenden és sürgetjük a székesfőváros részére beszédett *vigalmi adó megszünte-*

lésének ügyét. Erre, tekintettel a székesfőváros pénzügyi helyzetére, mind kevesebb a remény. Azonban ez évben is, mint az előző években az adóterheket az *átalányozás* útján enyhítették.

A *járadafoglalások* ügyében az év folyamán az engedélyek érvényének időbeli kiterjesztését kértük. Vannak oly kedvező fekvésű üzletek, amelyeknek módjában van a szabályrendeletben megszabott ápr. 1-i határidő előtt terraszokat kitenni, illetőleg közönséget akvirálni. Ezek azzal a kívánsággal fordultak testületünkhöz, hogy eszközölje ki a főváros polgármesterénél azt, hogy a járadék már előbb igénybevehető legyenek. Ezt a kérelmet az illetékes ügyosztály megértéssel fogadta és ha általános rendelkezés nem is adatott ki, a konkrét kérelmeket kedvezően intézték el.

A *társadalombiztosítás terhei* tekintetében a helyzet nem változott az eddig érvényben volt általányozási rendszer továbbra is fenntartatott.

Az év elején megkaptuk az ötévenként érvénybelépő VI. *balesetbiztosítási veszélyességi* táblázat tervezetét. E tervezetre alapos tanulmány után azt a véleményt nyilvánítottuk, hogy abban a kávéipar aránytalanul súlyosan meg van terhelve. A tervezet ellen megindult érdekképviseleti mozgalmakban résztvettünk és testületünk álláspontját nyomatékosan kifejtettük. Általában az egész vonalon az a felfogás érvényesült, hogy a balesetbiztosítás mai rendszere gyökeres reformra szorul.

Az 1937. évi december 31-én megjelent 7800—1937. M. E. sz. rendelet, amely a *zenészek* betegségi biztosítási kötelezettségét újból szabályozza már 1938 évi jelentésünk tárgyai közé tartozik.

Zeneszerzők, Zeneműkiadók és Szövegírók Szövetkezete az 1936 évre kivetett *jogdíjátalányokat* 1937-ben is érvényben tartotta. Egyes konkrét panaszokat mindenkor rövid úton, kölesönös megegyezéssel intéztük el.

A *kártyabeszerezés*, illetőleg annak minősége tárgyában beérkezett panaszokkal testületünk állandóan foglalkozott és igyekezett azokat orvosoltatni.

A *kártyaellenőrzések rendszere* ellen ez évben is ismételt felszólaltunk. Reámutattunk e rendszer vexatorikus, felesleges és semmiféle kincstári érdeket nem szolgáló voltára és kértük annak megszüntetését. A m. kir. pénzügyminiszterium a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság útján oly javaslatok előterjesztésére hívta fel testületünket, amelyek az ellenőrzés fenntartása mellett bizonyos enyhítéseket jelentenek. A felvetett eszméket részletesen tárgyaltuk, azonban a kérdést másképp nem látjuk megoldhatónak, mint az ellenőrzés teljes megszüntetésével.

A *dohányárúsi engedélyek* ügyében arról kell megemlékeznünk, hogy a különlegességi árudák meg-

Finom teakeverékek

Specialisan kávéházi gényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverékek

originál 250 és 5 kg-os ládakban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

szüntetésével az összes dohánygyártmányok az általános forgalomba kerültek.

Állandóan napirenden tartjuk a székesfővárosi üzemek: az *elektromos áram, a gáz és vízzolgáltatás* árának leszállítását. A hatóságok jóindulatának gyakorlati megvalósítását meggátolja a főváros pénzügyi helyzete, melynek folytán legutóbb a víz ára köbméterenként 2 fillérrel emelkedett fel.

Tárgyaltuk a *jég minősége ellen emelt panaszokat*.

Ugyancsak napirenden tartottuk, illetőleg felújítottuk a *kereskedelmi tulajdonjog ügyét*, melyet egyéb gazdasági kérdések némileg háttérbe szorítottak, de amelynek megvalósítása iparunk elsőrendű kérdése.

IV.

Mint már jelentésünk bevezető részében is jeleztük, iparunknak évek óta fájó sebe az iparban tapasztalt és oly súlyos konzekvenciákat okozó *árrombolás (dumping) kérdése*. Sajnos ez az elmúlt évek folyamán nemcsak a vendéglátó iparokban, de az egész ipari és kereskedelmi életben mutatkozott olyannyira, hogy a felhangzott panaszokra már a hatóságok is felfigyeltek. Ennek következménye volt az 1936 évi december 19-én 7450—1936. M. E. sz. alatt kelt rendelet, mely az *árrombolás miatt előterjesztett panaszok felett döntő bizottság szervezetének, eljárás-*

MEINL

k á v é, t e a a j ó m i n ő s é g.
megelégedettség és nagy
forgalom biztosítéka.
 Gyula Rt., Budapest, VII., István-ut 23 25.

T. 143-773

PAITZ JÁNOS

Budapest, VII.,
Akácfa ucca 55.
TELEFON: 140 629

Új és használt teljes KÁVÉHAZI
berendezések, BILLIÁRDASZTA-
LOK, dákók, golyók nagy raktára
E L A D Á S - V É T E L

sának és ügyrendjének szabályozását tartalmazza.

Ezek a rendeletek módot adtak arra, hogy a tisztességtelen versenyről szóló törvényben előírt nehézkes eljárás mellőzésével bíraltassanak el az árrombolás elleni panaszok.

Iparunkban e rendelet érvényesítésére nem került sor, egyrészt azért, mert a nyersanyagok — már említett — drágulása a további árrombolást lehetlenné tette, másrészt a már érvényben lévő — bármily irreális — áraknak felemelése a mai viszonyok között legalább is nagyon nehéz. Elértünk arra a pontra, ahonnan lefelé már nincs, felfelé még nincsen út.

A gazdasági kérdések közül foglalkoztunk a különféle kartellek: a sör, ásványvíz és szikvízkartell ügyeivel.

A tejtírók és tejüzemek versenye ügyében a helyzet változatlan maradt, minthogy új tejtíró ez évben nem létesült, viszont a múltban kialakult árverseny sok esetben a kávéházak és tejtírók árait egymáshoz közel hozta.

Az új kávéházak alapítását megakadályozó, illetőleg a közszükséglet szempontjainak figyelembevételét elrendelő az 1922. tc. 38. §-a rendelkezéseinek az 1936. VII. tc. 12. §-a folytán történt hatályon kívül helyezéséről már fentebb szólottunk. Ez a korlátozás a múltban teljes mértékben bevált és kívánatos lenne, hogy a székesfőváros — a törvény rendelkezéseinek megfelelően — a már előkészített szabályrendeletet mielőbb léptesse életbe.

Az egyes vendéglők indokolatlan éjjeli nyitvatartása ügyében a m. kir. belügyminisztériumhoz benyújtott előterjesztésünk végre eredménnyel járt és a kiadott engedélyek revízió alá vétetvén, túlnyomórészt visszavonattak.

Már múlt évi jelentésünkben szóvá tettük a zenés kávéházak immár túltengő zeneszolgáltatását. Sajnos a helyzet e téren nem javult, sőt ma már alig van kávéház, ahol zene — sokszor többféle is — ne lenne.

Ugyancsak itt említjük meg a kávéházi bridge-szalokok folytonos szaporodását és terjeszkedését, melyek a játékokból származó kávéházi bevételeket csaknem teljesen felszívják.

A gazdasági kérdések során kell felemlítenünk iparunknak az 1936. évi Eucharisztikus Világkongresszus és Szent István évre való felkészülését. Ipartestületünk teljes lelkesedéssel tette magáévá e nagyszabású mozgalmak eszméit és a vezetőség felhívására készséggel vállalta az ipar körébe tartozó szervezési munkálatokat.

Annak dokumentálására, hogy a budapesti kávéipar semmi tekintetben nem marad a vendéglátó ipar többi ágai mögött, a testület előjárósága — elnök indítványára — bemutató vacsorák rendezését határozta el. A határozat hamarosan valósággá vált, amennyiben december 6-án az Emke kávéházban megtartotta az első, majd december 21-én a Viktoria kávéházban második bemutatóját. Ugy az első, mint a második bemutató vacsora fényesen sikerült, miről

a jelenlévők elismerő nyilatkozatai és a sajtó minden orgánumban megjelent közlemények tanuskodnak. A bemutató-vacsorák sora még folytatódik, de már most elismeréssel és köszönettel kell megemlékeznünk azokról a kartársainkról, akik példaadó vendégszeretettel, nagy áldozatkészséggel biztosították vacsoráink sikerét.

V.

A százalérendszer bevezetésének következményeit már jelentésünk bevezető részében ismertettük. Elég azt ismételnünk és megemlítenünk, hogy ma már illetékes tényezők is belátják, hogy a rendszer-változás semmi téren javulást nem hozott, sőt további propaganda kiindulópontja lett.

A százalérendszer végrehajtásával kapcsolatos kritikák és támadásokkal szemben a testület pontos adatgyűjtést fogantatosított, melynek eredményét a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr elé terjesztjük.

A kereskedelmi és iparkamara — illetőleg a kereskedelemügyi miniszter úr felhívására az adatgyűjtést 1937. március havában megismételtük, amikor a szempont az 1936. évi január havi (tehát a százalérendszer előtti) és az 1937. évi március havi (tehát a százalérendszer utáni) keresetek összehasonlítása volt. E kalkulációk azt mutatták, hogy az alapul-vett két határnap között a személyzet létszáma 8.5%-kal emelkedett, viszont keresetük 13.3 százalékkal csökkent. Ami a főpincérek és felszolgálók keresetének arányát illeti, ez a régebbi rendszerrel szemben mindössze 0.61%-os eltolódást jelent.

Mindenesetre kívánatos lenne ez adatgyűjtés folytatása, annál is inkább, mert a közeljövőben napi-rendre kerülő munkásjóléti kérdések során valószínűleg az agitáció központjában álló bércézés is napi-rendre kerül és igazságos döntést csak a helyzet pontos ismerete alapján tudunk elérni.

Több ízben merültek fel a százalérendszer végrehajtása körül vitás kérdések. Ezekre részben a testület vezetősége adott útbaigazítást, egy esetben pedig, amikor a bridge-szalokban felszámítható kiszolgálási díjak kérdése került szóba, a rendelet helyes értelmezése tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumhoz fordultunk döntés végett.

A munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937. évi XXI. tc. már csak az 1938. év folyamán lép életbe. Ennek a törvénynek tervezetere, valamint az ezzel kapcsolatos intézkedésekre megjegyzéseinket megtettük, reámutatva azokra a különleges szempontokra, amelyek a vendéglátóipar egyes kérdéseinek szabályozása alkalmával tekintetbe vevendők. Teljes mértékben elismertük a szociális kérdések fontosságát és azok törvényes szabályozásának szükségét, azonban hangsúlyoztuk, hogy e szabályozás csak addig a határig történhetik, amíg az amúgy is válsággal küzdő ipar lehetőségei megengedik. Reméljük, hogy tárgyvilágos szempontjaink a végleges döntés alkalmával érvényesülni fognak.

A kereskedelmi és iparkamara véleményezés végett rendelkezésünkre bocsátotta a munkaközvetítés hatósági ellátásáról szóló 1916. évi XVI. tc. kiegészítése tárgyában már elkészített törvénytervezetet, melyet alaposan tanulmányoztunk és arra részletes vé-

leményt terjesztettünk elő. Kétségtelen, hogy a nap-nap mellett jobban burjánzó „egyesületi“ és „magán-közvetítés“ kinövéséi folytán ez a kérdés megérett a lörvényes szabályozásra.

Ez a helyzet oka részben annak is, hogy testületünk nagy áldozattal fenntartott munkaközvetítője nem bír feladatának teljes mértékben megfelelni. Amikor kartársaink személyzetüket magánközvetítők-től és ügynököktől szerzik be, a munkavállalók is ezek útján keresnek elhelyezést. Ennek következménye pedig az, hogy ha valamely kartárs más úton nem kapva személyzetet, végső esetben a munkaközvetítőhöz fordul, ez nem bírja őt kiszolgálni, ami viszont panaszokra ad okot. Munkaközvetítőnk ered-

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Berby sajt**

kávéházakban
nélkülözhetetlen

ményes munkát csak akkor végezhet, ha kartársaink személyzetüket elsősorban ennek útján állítják be. Kívánatos lenne az is, hogy kartársaink a munkaközvetítő működését figyelemmel kísérik, azt keressék fel, hogy ilymódon közvetlenebb érintkezés útján ismerjék fel annak fontosságát.

Testületi munkaközvetítőnk 1937. évi munkásságát az alábbi táblázat tünteti fel:

A megrendelt munkás munkaköre:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Összesen:
főpincér	—	—	—	3	—	—	—	1	1	1	1	—	7
felsőszolgálat	50	47	58	63	253	117	99	87	61	52	44	179	1.110
felirónó	10	7	7	6	21	9	13	14	13	18	10	9	137
kávészó	18	9	20	15	27	14	17	19	27	17	8	11	202
kávészóznő	25	25	26	16	25	15	23	17	17	22	15	17	243
mosogatónő	36	49	48	55	97	67	80	64	72	64	47	76	755
takarítónő	53	32	38	36	14	38	31	43	43	46	38	44	486
konyhalegény	22	18	26	29	56	27	26	29	33	53	30	36	385
házi szolgáló	17	16	21	19	40	15	17	28	23	20	19	32	267
trafikos	1	—	1	—	6	2	1	—	7	1	4	1	21
ruhátáros-telefonos	1	1	6	4	9	4	1	2	1	7	9	1	46
ujszágos	—	1	1	1	3	2	6	3	8	1	3	4	33
tanonc	2	4	2	1	—	2	1	5	2	1	5	2	27
													Összesen 3.722

Békéltetőbizottságunk összesen 2 ízben ült össze, amikor 6 ügyet intézett el. Ezek közül ítéletet hozott 2 ügyben, megegyezéssel végződött 2 panasz, a munkaügyi bírósághoz utasított 2 ügy.

Kisebbségi panaszokat rövid úton a felek meghallgatása után igyekeztünk elsimítani.

VI.

Testületünk tanonciskolája az 1936--37. tanévben 25-ik tanévet fejezte be és az 1937--38. évvel 26-ik tanévet kezdte meg. Az iskola növendékeinek létszáma 63-at tett ki, ami az előző évhez képest 8 főnyi emelkedést jelent. A testületi iroda az 1937. évben 27 tanoncszerződést lajstromozott, az előző évekről 28 tanoncot tartott nyilván, a tanonclétszám az év végén 55-öt tett ki. Az év folyamán felszabadult és segédlevelet kapott 15, tanoncszerződését felbontotta 5.

Az 1936--37. jubilaris tanévet június hó 18-án ünnepi keretek között lefolyt záróvizsgával fejeztük be, amelyen az ipartestület vezetőségén kívül dr. *Pintér Jenő* tankerületi kir. főigazgató, *Zsolnay Gáza* főigazgatósági szakreferens, *Malosik Ferenc*, a Vendéglős Ipartestület elnöke, a Főpincérek Országos Egyesülete vezetői jelentek meg. A szépen lefolyt vizsga után dr. *Pintér Jenő* kir. főigazgató fejezte ki

a hatóság elismerését, hogy az iskola munkájáért, valamint a testület áldozatkészségéért. Az 1937--38. tanév szeptember 1-én kezdődött összesen 63 tanulóval, akik osztályonként következőképpen oszlottak meg:

I. osztály	12
II. osztály	14
III. osztály	22
IV. osztály	15

Összesen 63

A tanonciskola vezetését és irányítását ez évben is *Marton József* székesfővárosi elemi iskolai igazgató, nagy szeretettel és lelkiismeretes munkával teljesítette. Mellette a következő tanügyi és szakmai oktatók működtek: *Süle József* r. kath. hitoktató, *dr. Szuchovszky Lajos* ág. ev. hitoktató, *Engelhardt Sándor* izr. hitoktató, *dr. Rózsa Ignác* c. felsőkereskedelmi iskolai igazgató, *Rózsa Péter* középiskolai tanár, *dr. Havas Nándor* ipartestületi főjegyző, *Bock Lajos* kávéháztulajdonos és *Szmola Hugó* mint szakelőadók.

Iskolánk tanulmányi kirándulások, hazafias ünnepségek keretében igyekezett növendékeinek szakmai tudását fejleszteni és hazafias lelkesedését ébren tartani.

Az ipartestületi szakiskolai felügyelőbizottság egy ízben tartott ülést, melyen az igazgató előterjesz-

Használt National-pénztárak

garanciával, a berlini National-gyár volt műszerészenél
Vétel, eladás, javítás, karbantartás.
KISS és SÁNDORI, VII. Nyár-u. 23. Tel.: 149 852.

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávéízestítő. ■ Kérje mindenütt!
Gyártja: DIKK FIDÉL és TÁRSA, Budapest, IX.,

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarthy-utca 47b.—Telefon: 1—213—85.
Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosódája.

Springut Henrik tojás-
utóda **Öfner Márton** nagykereskedő
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
állandó szállítója.
Budapest, VI., Vasvári Pál uca 10. — Tel.: 1-217-54.

tései alapján elhatározta a szakleltár kibővítését, valamint az iskola elhasznált butorzatának felújítását, ami meg is történt.

A tanulók egészségi állapotát orvosi vizsgálat útján ellenőriztettük.

A törvény szerint elrendelt leventeoktatást *Hernády Nándor* ny. alezredes leventefőoktató vezette külön szakmai csoportokban.

Itt kell megemlítenünk, hogy az 1936. évi VII. tc. 22. §-a szerint az iparos köteles a tanoncnak évenként 14 napra (egyszerre, vagy legfeljebb két részletben) szabadságot adni és erre az időre bármilyen címen kiadott pénzt, valamint a természetben adott élelem, vagy ellátás egyenértékét is készpénzben kiadni. Ezt a kötelezettséget a tantestület ellenőrzi. E rendelkezést kartársainkkal több ízben közöltük és tudtunkkal az végre is hajtatott.

VII.

A Budapesti Kávésok Ipartestületét a magyar kávéipar tisztos multja, kulturális tevékenysége kötelezik a tradíciók szolgálatára. A testület állandóan kontaktust tart fenn a különböző kulturális, hazafias és szociális tényezőkkel, természetesen elsősorban az ipari és gazdasági érdekképviseletekkel.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában a kávéipar érdekeit *Mészáros Győző* elnök, kamarai tag képviselte, ki úgy iparunkat, mint általános gazdasági ügyekben többször felszólalt.

Ugyancsak élénk kontaktust tartottunk fenn az Ipartestületek Országos Központjával, mely iparunk ügyeit mindenkor teljes szeretettel tette magáévá.

Hasonlóképp fenntartottuk a kapcsolatot az Ipartestületek Országos Szövetségével, mely úgy az általános ipari, mint szakmai kérdésekben készséggel állott rendelkezésünkre.

Az idegenforgalmi mozgalmakban mindenkor résztvettünk és igyekeztünk ezt a nagyjelentőségű gazdasági ágat szerény erőnkkel szolgálni.

Szakmai kérdésekben a bennünket megkereső hatóságoknak, bíróságoknak, ipari érdekeltségűeknek és magánfeleknek számos ízben rendelkezésére állottunk.

Iparunk ügyeiben a kereskedelem és iparügyi minisztériumban, pénzügyminisztériumban, a belügyminisztériumban, a székesfőváros polgármesteri ügyosztályában, a székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóságnál sokszor eljártunk.

A sajtóval való kapcsolatainkat ez évben is változatlanul fenntartottuk. *Diákjóléti*, kulturális és hazafias célokra tekintélyes összegeket áldoztunk. A „Búzavirág” mozgalomra tagjaink figyelmét ismételtelen felhívtuk.

A szegénysorsú egyetemi, főiskolai, színművészeti akadémiai hallgatók részére testületünk kezdeményezésére kartársaink ingyenes reggeli és uzsonna-adagokat utaltak ki.

Állandó segélyben 13 megrokkant kartársunkat, illetve azok özvegyeit részesítettük, akik részére az év folyamán 2.261 pengőt utaltunk ki. Az iparban megrokkant munkások és családtagjaik között az év folyamán alkalmi segélyek címén és a karácsonyi ünnepek előtt 1555 pengő segélyt osztottunk ki.

VIII.

Külön fejezetben kell megemlékeznünk testületünk mult évi működésének kiemelkedő eseményeiről.

Az első ilyen emlékezetes esemény az 1937. február 24-én tartott évi rendes közgyűlés, mely a szokásos napirendi tárgyak megvitatásán és elfogadásán kívül, nagyszámú közönség, a hatóságok és az érdekképviseletek jelenlétében meleg szeretettel ünnepelte *Mészáros Győző* elnököt e munkásságának tíz éves fordulója alkalmából.

A közgyűlésen az ipartestület elnökségén és tagjain kívül résztvett: *dr. Éber Antal* a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, *Nagy Antal* felsőházi tag, kamarai és IPOK alelnök, *vitéz dr. Gyulay Tibor* kamarai főtitkár, *dr. Jeszenszky Gyula* kamarai fogalmazó, *ifj. Tóth Pál* az IPOSZ elnöke, *Malosik Ferenc* a Vendéglős Ipartestület elnöke, *Gundel Károly*, *Spelter Henrik* a Cukrász Ipartestület elnöke, *dr. Tausz Béla*, *dr. Naményi Ernő* igazgató, *dr. Kovalóczy Rezső*, *Ballai Károly*, *Téglássy Ernő*, *Geguss Dániel* ny. rendőrfőkapitány helyettes, *Losonczy Gusztáv*, *dr. Tomcsányi Béla* és még sokan, a székesfőváros részéről *dr. Vásárhelyi Leó* tanácsjegyző.

A napirend letárgyalása előtt *dr. Strausz Vilmos* meleg baráti szavak kíséretében adta át *Mészáros Győző* elnöknek a „Pest—Budai Kávéházak” című munka díszes ezüstkötésbe foglalt első példányát.

Majd *ifj. Tóth Pál* az IPOSZ elnöke, a Szövetség ezüstérmét és díszoklevelét adta át. *Dr. Éber Antal* a budapesti kereskedelmi és iparkamara elismerését és üdvözlését, *Nagy Antal* az IPOK, *dr. Naményi Ernő* az Országos Iparegyesület, *dr. Vásárhelyi Leó* a főváros, *Malosik Ferenc* a Szállodás és Vendéglős Ipartestület nevében szólaltak fel.

Az ünneplés este a Royal szállóban tartott társas vacsorán folytatódott. Hivformán *Mészáros Győző* jubileuma — amelyről a sajtó minden orgánuma megemlékezett, — iparunk emlékezetes ünnepévé vált.

Az elmúlt 1937. év második kiemelkedő momentumuma a „Pest—Budai Kávéházak 1535—1935” című munka megjelenése. Ipartestületünk előljárósága, majd közgyűlése az 1935. évben elhatározta, hogy a pest-budai kávéipar 400 éves történetét megírattja. Évégéből megbízást adott *dr. Bevilaqua—Borsodi Béla* és *dr. Mazsáry—Pelez Béla* történetíróknak, hogy a kávéipar történetét írják meg. A munka az idők fo-

lyamán a rendelkezésre álló anyag bősége folytán a tervezettnél sokkal bőségebb terjedelemben jelent meg, ami a kiadás költségeinek emelkedésével járt. Testületünk vállalta a fokozott költségeket és a munka múlt év tavaszán megjelent. A befektetett költségek, ha nem is anyagi tekintetben, de erkölcsi szempontból búsán megtérültek, mert alig van a szakirodalomban munka, amelyet a sajtó, a közvélemény kimagasló tényezői olyan elismeréssel fogadtak volna, mint a pest-budai kávéházak történetét.

Az *Est*-lapok kiadóhivatala előtt másfél méteres falragaszon jelentette a könyv megjelenését, majd azt félhasábos cikkben ismertette.

Az *Esti Kurir*-ban Kolozs Pál kéthasábos cikket írt a kávésipar történetéről.

A *Nemzeti Ujság*-ban Kállay Miklós egy ujságoldalt meghaladó cikket írt.

A *Magyar Hirlap*-ban Nógrády Béla kéthasábon emlékeztetett meg a könyvről.

A *Pesti Napló*-ban Tápai Szabó László másfélhasábot írt „Kávéház” címen.

Az *Újság Szücs* Nándor cikkében írt a kávésipar történetéről, majd április 25-én Zsolt Béla „A négy-százéves kapuciner” cím alatt vezércikket írt.

A *Pesti Hirlap*-ban Márai Sándor „A pesti kávéház” címmel írt egy egész oldalas Vasárnapi krónikát.

A „Tükör”, a „Nagyközönség”, „Literatura”, „Orvosi Hirlap” c. napilapok, folyóiratok, a vidéki, sőt megszállott területek lapjai (a szabadkai *Napló*) is nagy elismeréssel értékelték a könyvet és méltányolták a Budapesti Kávésok Ipartestületének áldozatkészségét.

A közélet és hatósági tényezők elismerő levelei közül felemlítjük a következőket:

Dr. vitéz József Ferenc főherceg, Bornemisza Géza kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter, a m. kir. pénzügyminiszter nevében: Paul István min. tanácsos, bárcziházy Bárczy István államtitkár, Korniss Gyula, dr. Halla Aurél államtitkár, Fereñczy Tibor főkapitány, dr. Árkay Ferenc min. osztályfőnök, Csathó Kálmán, Thaly Zsigmond államtitkár, Lamotte Károly alpolgármester, dr. Éber Antal a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, vitéz dr. Gyulay Tibor kamarai főtitkár, dr. Cséry Bálint rendőrfőtanácsos, Zimmer Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos, Szendy Károly polgármester, dr. Bessenyei Zénó a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke, br. dr. Babarczy István szfőv. tanácsnok, Herczeg Ferenc, Pekár Mihály egy. tanár, dr. Tormay Géza államtitkár, Székács Antal kamarai alelnök, Ertl Viktor a wieni kávéklub elnöke, dr. Varga István egy. m. tanár, Kovács házy Vilmos szfőv. tanácsnok, Menczer Oszkár vezérigazgató, dr. Szegő Ernő kamarai titkár, Tábori Kornél, Lórencz József igazgató, dr. Zboray Miklós, Dalnoki Kovács Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, dr. Naményi Ernő igazgató, dr. Vámos Hugó ügyvéd, Nagy Antal, dr. Boda Ernő, Felkay Ferenc szfőv. tanácsnok, Piványi Jenő, Hallossy István, Koch Gyula, Hóman Bálint m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter, Pintér Jenő tankerületi kir. főigazgató, dr. Némethy Károly szfőv. tanácsnok, Török

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről.

CHROMO MAGYAR ÁLTALÁNOS
PAPIRIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÁRTYAGYÁRA,
B U D A P E S T.

Gyártelep és iroda:
X., Füzér-utca 37-39
Telefon 148 420

Városi lerakal:
VI., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon 119-041.

János rendőrségi főparancsnok, dr. Bodó Jusztin főlevéltárnok, dr. Heinrich János igazgató és még sokan mások.

IX.

Ipartestületünk egyéb tevékenységéről a következőkben számolunk be.

Az ipartestület elnöksége és tisztikara a testület tagjainak ipari és gazdasági vonatkozású ügyeiben mindenkor rendelkezésére állott és arra törekedett, hogy kartársaink üzletvitele a súlyos viszonyok mellett megkönnyíttessék. Az ipari közigazgatás körül felmerült kérdések és panaszok, tanoncképzés, mestervizsgák, kontár-ügyek, jogosulatlan iparüzések, stb. stb. a százalékrendszer körül felmerült vitás kérdések állandóan foglalkoztatták ipartestületünket és igyekeztünk a jogos álláspontot érvényesíteni.

A székesfőváros polgármesterének megbízásából az iparhatósági biztos teendőit ez év első felében dr. Hernády Jenő székesfővárosi főjegyző látta el, ki betegsége folytán e megbízatás alól való felmentését kérte. A székesfőváros polgármestere e kérést teljesítette és dr. Hernády Jenő felmentésével a testület iparhatósági biztosává július hó 1-től dr. Kállay Albert székesfővárosi tanácsjegyzőt rendelte ki.

Öszinte sajnálattal veszünk búcsút dr. Hernády Jenő főjegyzőtől, aki hat éven át képviselte testületünk mellett a hatóságot.

Ipartestületünk igaz jóakarójának bizonyult mindenkor.

Utóda dr. Kállay Albert eddigi, rövid időre terjedt működése folyamán beigazolta, hogy értékes segítő és támaszt nyert benne testületünk.

Itt említjük fel, hogy a testület előljárósága január hó 26-án tartott előljárósági ülésében az 1932. VIII. tc. 29. §-ának megfelelően a testület öt évnél hosszabb ideje szolgáló tisztviselőit dr. Habas Nándor főjegyzőt, Donáth Andor és Vas István tisztviselőket véglegesítette.

A szeptember 27-én tartott előljárósági ülés elnök indítványára Donáth Andor tisztviselőt aljegyzővé nevezte ki.

Az 1932. évi VIII. tc. szerint előírt hatósági vizsgálat két ízben tartatott meg és pedig első ízben 1937. április 6-án, amikor a testület előző évi zárszáma-

dása, vagyonmérlege és költségvetése vizsgálatott felül és amelyet a székesfőváros polgármestere 1937. május 24-én 53.254—1937. V. számú véghatározatával vett tudomásul és hagyott jóvá. Másodízben 1937. évi november 11-én és 18-án vizsgálatott meg a testület könyvvizsgálata, ügy- és pénztárkezelése, amelyet a polgármester úr 1937. november hó 26-án kelt 58.628—1937. V. számú végzésével teljes rendben talált.

Számos szűkebb és tágabbkörű értekezleten, elnökségi megbeszélésen kívül az év folyamán 10 előljárósági ülést, 1 közgyűlést és 2 békéltetőbizottsági ülést tartottunk. A szokásos társasvacsorát február 24-én, az évi rendes közgyűlés után nagy érdeklődés mellett tartottuk meg.

Minden évben kegyelettel emlékezünk meg iparunk halottairól. Testületünk tagjai közül az 1937. év folyamán: Kohn Ignác, Ádám Károly, Herskovics Jakab és Upor Józsefet vesztettük el. Régebbi kartársaink és azok családtagjai közül: özv. Grüneck Gusztávné, Rooz Mártont, özv. Steiner Józsefnét és özv. Palócz Salamonnét kísértük kegyelettel sírjukba.

Ipartestületünk saját tagjaival, a társtestületekkel és a hatóságokkal, valamint a nyilvánossággal való kapcsolatait a „Kávésok Lapja“ szolgálta, amely ez évben 13. évfolyamát fejezte be.

A szakirányvű irodalmat és szükséges tudnivalókat a X. évfolyamban megjelent Magyar Kávésok Évkönyve foglalta egybe.

X.

Ipartestületünk tagjainak száma 1936. év végén 179 volt. Az 1937. év folyamán belépett 31 tag. Üzletét megszüntette 32 tag. Ennélfogva a létszám az év végén 178. Ezek közül ipart folytat 169, iparát nem gyakorolja 9 tag.

1937. évben iktatásra került 1410 ügyirat, amelyek közül az év végéig elintéztést nyert 1407. Elintézetlen maradt 3 darab. Kiállítottunk 106 darab munkakönyvet és 4 db ideiglenes igazolványt. Segédvizsgát 2 ízben tartottunk, amelyek eredményeképp 15 tanonc kapott segédlevelet és munkakönyvet.

Részletes számadásainkat jelentésünkhöz csatolva bemutatjuk, ezek szerint bevételcink az előző évi áthozattal együtt 114.268.75 pengőt tettek ki, míg kiadásaink 83.256.05 pengőre rugtak. Ennélfogva az 1938. évre 31.012.70 pengő egyenleget viszünk át.

Itt kell bejelentenünk, hogy az előirányzott költségvetés tételeit általában sikerült betartanunk, egyes tételeknél kisebb — a változott viszonyok által indokolt — túllépések mutatkoztak. Ez a túllépés főként a „Pest—Budai Kávésipar“ történeténél merült fel, mely a rendelkezésre álló anyag bőségénél fogva az eredetileg tervezett egy kötet helyett két kötetet tesz ki. Ugyancsak túllépés mutatkozik a szakiskola költségeinél 337.62 P, a megnövekedett forgalom folytán 110.88 P, a póstadíjak számlájánál, az előfizetési díjak tételénél 708.20 P, a vegyes kiadásoknál 805.90 P és a munkaközvetítő karbantartási tételeinél 274.57 P. Ezek alapján tisztelettel kérjük, hogy a zárószámadás jóváhagyása alkalmával a túllépett tételekre vonatkozólag is a jóváhagyást megadni szíveskedjenek.

TIVOLI mustár, málna, citrom-,
narancs - szörp, ketchup
Worcestershire halkonzervek
GOTTLIEB GYÁRTMÁNY
TELEFON: 296-702.

Megemlítjük még, hogy az Adóközösség adminisztrációs költségeinek megtérítése címén a testület pénztárába 6000 pengőt fizetett be.

Az 1938. évi költségeloirányzat megállapításánál általában az előző évi kereteket tartottuk szem előtt.

XI.

Mindezekben részletesen számot adtunk ipartestületünk 1937. évi munkájáról. Testületünk munkája és feladata évről-évre bőségesebb kereteket nyer, minthogy a viszonyok és az időközi törvényes rendelkezések mindig új meg új feladatokat tűznek a testület elé. A jövő munkássága keretében a szociális problémák kerülnek előtérbe, amelyek a törvényhozás napirendjén vannak és amelyek megvalósítása és rendezése elől kitérni nem lehet. Iparunk nem is akar a viszonyok fejlődése kívánta terhek elől elzárkózni, azonban épp azok megvalósíthatása érdekében szükséges azokat az ipar gazdasági helyzetével összhangba hozni. Évek hosszú sora óta viseljük és vállaljuk az új terheket a könnyítés minden reménye nélkül.

Az 1938. év, mely Magyarországon világjelentőségű esztendőnek ígérkezik, iparunkra is nagy feladatokat ró. Előreláthatólag testületünkre is nagyobb munka vár, amelyben nemcsak a vezetőségnek, de a testület tagjainak is részt kell venniük.

Ismerjek fel a kartársak az összefogás, az együttes munka szükségét, vegyenek részt intenzíven a testület munkájában, támogassák és vegyék igénybe intézményeit.

Mindezek alapján arra kérjük a közgyűlést, hogy jelentésünket, a beterjesztett számadásokat és vagyonmérleget tudomásulvenni, jóváhagyni és a felelős tisztikarnak a felmentést minden irányban megadni szíveskedjék.

Egyben kérjük, hogy a bemutatott költségvetést jóváhagyva, a beállított tételek bevételezésére és a kiadások folvosítására a felhatalmazást adja meg.

Végül felemlítjük, hogy testületünk alapszabályainak 16, 21. és 25. §-ai értelmében 5 előljárósági tagnak, 3 számvizsgálónak és az esetleg megüresedő tisztségek betöltését, valamint az alapszabályok 26. §-ának módosítását a közgyűlés napirendjére tűztük.

Nem mulaszthatjuk el, hogy az ipartestület tagjainak és mindazoknak, akik iparunk érdekeit meleg szeretettel támogatták ez évben is az elnökség, a tisztikar és az előljáróság nevében köszönetet mondjunk és arra kérjük, hogy ipartestületünk munkáját a jövőben az eddiginél még határozottabban támogassák.

*A Budapesti Kávésok Ipartestületének
elnöksége és előljárósága.*

A Budapesti Kávésok Ipartestületének 1937. évi zárókimutatása

BEVÉTELEK:		1937. évi előirányzat	1937. évi eredmény	KIADÁSOK:		1937. évi előirányzat	1937. évi eredmény
A hozzat az 1936. évről:		726-34	726-34	Személyzeti kiadások:		12.000	11.397
a) Kézpénz		35.408-40	35.408-40	Személyzeti fizetések		—	50
b) Takarékbetét		—	—	Betegsegélyzői járulékok		1.700	1.323
Tagsági díjak és hátralékok		14.000	15.586	Tiszteletdíjak és remunerációk		3.500	3.343
Levendéldíjak és hátralékok		2.200	2.506	Iparhatósági biztos tiszteletdíja		500	500
Beiratási díjak		1.000	1.496	Előlegek		500	200
Előlegek visszatérítése		1.000	2.108	Szakiskola és leveleoktatás		4.000	4.337
Tanoncszörzödesi díjak		50	92	Munkaközvetítő személyzeti fizetések		4.500	4.256
Segédlevelek díjai		50	75	Rendelkezési kiadások		5.000	4.700
Mestervizsgadíjak		—	36	Segélyek és adományok		6.000	—
Adományok:		300	—	a) Állandó segélyek		—	2.261
a) Piatnik Nándor és Fiai Rt.		—	—	b) Alkalmi segélyek		—	1.555
b) Belügyminisztérium kiutalása hadikölcsön segélye címén		—	—	c) Munkanélküliek segélye		—	1.445
Újévi ajándékok megváltása		500	1.000	Dologi kiadások:		—	—
Szaklap hozzájárulása		980	1.335	Szaklap költsége		1.920	1.920
Tagok részére szolgáló üzemi nyomtatványok eladása		1.000	787	Tagok részére szolgáló üzemi nyomtatványok beszerzése		1.500	514
Betegsegélyzői járulékok számlán		400	421	Könyvbeszerzés		500	314
Munkakönyvek kiállítási díjai		50	53	Munkakönyvek beszerzése		50	40
Kávésipar Története számlán		3.100	2.542	Kávésipar Története		1.000	5.228
Adóközösség költségmegtérítése		6.000	6.000	Irodai kiadások		1.000	868
1935—évi adóközösség átutalása		8.000	7.651	Postadíjak		600	710
Bank kamat		1.100	1.033	Tagdíjak és előfizetési díjak		1.200	88
Átmeneti tételek számlán		500	456	Telefon		1.100	1.908
Vegyes bevételek		30.000	737	Fűtés és világítás		700	1.087
Székház bruttó bevétele		—	33.254	Ipartestületi helyiségek és berendezésének karbantartása és pótlása		500	633
		—	—	Vegyes kiadások		5.000	621
		—	—	Székház bruttó kiadásai		28.552	26
		—	—	Munkaközvetítő:		—	5.805
		—	—	a) Telefon, fűtés, világítás		—	972
		—	—	b) Irodai kiadások		900	60
		—	—	c) Helyiségek és berend. karbantart.		100	74
		—	—	Átmeneti számlán		150	424
		—	—	Rendkívüli kiadások		—	57
		—	—	Várható felesleg		2.000	—
		—	—	Egyenleg:		21.772	74
		—	—	a) Kézpénz		—	2.296
		—	—	b) Takarékbetét		—	15
		—	—	c) Folyószámlabetét		—	90
		—	—			—	27.093
		—	—			—	65
		106.244	114.268			106.244	74
		74	75			114.268	75

Budapest, 1938. február 16.

Mészáros Győző s. k. elnök.

Dr. Havas Nándor s. k. főjegyző.

Propper Márton s. k. főpenztáros.

Donath Andor s. k. aljegyző.

Fenti zárókimutatást a könyvekkel és okmányokkal összehasonlítottuk és rendben levőnek találtuk.

Stein Sándor s. k. számvizsgáló

Strasser Béla s. k. számvizsgáló

Weingrubler László s. k. számvizsgáló

A Budapesti Kávésok Ipartestületének 1938. évi költségelőirányzata

	1937. évi eredmény		1938. évi előirányzat	
BEVÉTELEK:				
Athozal az 1936-1937. évről:				
a) Készpénz	726.34	74	2.996.15	
b) Takarékbetét	35.408.40		27.093.90	
c) Folyószámlabetét			1.622.65	
Társági díjak és hátralékok	15.586	40	14.000	
Leventejárulékok és hátralékok	2.506	50	2.200	
Beirattási díjak	1.496		1.000	
Előlegek visszatérítése	2.108			
Tanonszerződési díjak	92	50	50	
Segédlevelek díjai	75		30	
Mestervizsgadíjak	36		300	
Adományok:	1.000		1.000	
Újévi ajándékok megváltása	1.335		960	
Szaklap hozzájárulása	960		800	
Tagoknak üzemi nyomtatványok eladása	787	10	400	
Betegsegélyzői járulékok számlán	421	15	50	
Munkakönyvek kiállítási díjai	53		1.000	
Kávésipar Története számlán	2.542	82	6.000	
Adóközösség költségmegterítése	6.000		8.000	
1936. évi adóközösség átutalása	7.651	73	1.000	
Bankkamat	1.033	77		
Ármeneti tételek számlán	456	86	500	
Vegyes bevételek	737	70		
Székház bruttó bevétele	33.254	48	32.000	
	114.268	75	100.352	70
KIADÁSOK:				
Személyi kiadások:				
Személyzeti fizetések	11.397	50	13.000	
Betegsegélyzői járulékok	1.323	71	1.500	
Tiszteletdíjak és remunerációk	3.343	20	3.500	
Iparhatósági biztos tiszteletdíja	500		500	
Előlegek	200			
Szakiskola és levénteoktatás	4.337	62	4.500	
Munkaközvetítő személyzeti fizetések	4.256		4.500	
Rendelkezési kiadások	4.700		5.000	
Segélyek és adományok	5.261		6.000	
Dologi kiadások:				
Szaklap költsége	1.920		1.920	
Tagok részére szolgáló üzemi nyomtatványok beszerzése	514	64	1.500	
Könyvbeszerzés	314	70	500	
Munkakönyvek beszerzése	40		50	
Kávésipar Története számlán	5.228	02		
Irodai kiadások	868	96	1.000	
Póstdíjak	710	88	800	
Tagdíjak és előfizetési díjak	1.908	20	1.500	
Telefon	1.087	67	1.200	
Fűtés és világítás	633	66	700	
Ipartestületi helyiségek és berendezések karbantartása	621	26	600	
Szakszkolai berendezés és leltár pótlása			700	
Vegyes kiadások	5.805	90	5.000	
Székház bruttó kiadásai	2.445	64	25.302	
Munkaközvetítő:				
a) Telefon, fűtés, világítás	972	60	1.000	
b) Irodai kiadások	74	06	100	
c) Helyiségek és berend. karbantartása	424	57	200	
Ármeneti számlán	6.6	76		
Rendkívüli kiadások	1.699	50	2.000	
Egyenleg:				
a) Készpénz	2.296	15		
b) Takarékbetét	27.093	90		
c) Folyószámlabetét	1.622	65		
Várható felesleg			17.780	70
	114.268	75	114.238.75	100.352.70

Budapest, 1938. február 16.
Mészáros Győző s. k.
chnók.

Dr. Haas Nándor s. k.
főjegyző.

Donath Andor s. k.
aljegyző.

Az Ipartestületi Székház 1937. évi zárókimutatása

BEVÉTELEK:	1937. évi előirányzat		1937. évi eredmény		KIADÁSOK:	1937. évi előirányzat		1937. évi eredmény	
Házbérek	30.000	—	32.082	48	Ház- és szükségadó	13.100	—	13.003	73
Beruházási számlán	—	—	1.172	—	Illetkegyenérték	2.120	—	2.119	92
					Házfenntartás	3.000	—	1.715	69
					Beruházás és karbantartás	8.000	—	5.755	08
					Vizdíj	1.200	—	1.041	22
					Villany	500	—	251	20
					Lift	500	—	510	80
					Tagdíj	32	—	32	—
					Vegyes kiadások	100	—	26	—
					Egyenleg:	1.448	—	8.798	84
	30.000	—	33.254	48		30.000	—	33.254	48

Budapest, 1938. február 16.

Mészáros Győző s. k.
elnök.Gál Arnold s. k.
alelnök-házgondnokDr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.Donath Andor s. k.
aljegyző.

Fenti zárókimutatást a könyvekkel és okmányokkal összehasonlítottuk és rendben levőnek találtuk:

Stein Sándor s. k.
számvizsgáló.Strasser Béla s. k.
számvizsgáló.Weingruber László s. k.
számvizsgáló.

Az Ipartestületi Székház 1938. évi költségelőirányzata

BEVÉTELEK:	1937. évi eredmény		1938. évi előirányzat		KIADÁSOK:	1937. évi eredmény		1938. évi előirányzat	
Házbérek	32.082	48	31.500	—	Ház és szükségadó	13.003	73	13.000	—
Vegyes bevételek	—	—	50	—	Illetkegyenérték	2.119	92	2.120	—
Beruházási számlán	1.172	—	450	—	Házfenntartás	1.715	69	2.000	—
					Beruházás és karbantartás	5.755	08	6.000	—
					Vizdíj	1.041	22	1.300	—
					Villany	251	20	300	—
					Lift	510	80	500	—
					Tagdíj	32	—	32	—
					Vegyes kiadások	26	—	50	—
					Egyenleg:	8.798	84	6.698	—
	33.254	48	32.000	—		33.254	48	32.000	—

Budapest, 1938. február 16.

Mészáros Győző s. k.
elnök.Gál Arnold s. k.
alelnök-házgondnokDr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.Donath Andor s. k.
aljegyző.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete mérlegszámlája 1937. december 31-én

I. VAGYON:	Pengő	f	Pengő	f	II. TEHER:	Pengő	f	Pengő	f
	1. Készpénz			2.206		15	1. Átmeneti számlán		
2. Takarékbetét			27.093	90	2. Kétes tagsági és beiratási díjak tartalékolása			2.038	60
3. Folyószámlabetét			1.622	65	3. Tiszta vagyon			165.194	82
4. Adósok:									
a) Tagdíjhátralékok	8.823	83							
b) Beiratási díjhátralékok	1.369	20	10.193	03					
5. Székház értéke			112.960	21					
6. Berendezés értéke	7.712	82							
10% avulás	771	28	6.941	54					
7. Nyomtatványkészlet leltár szerint			1.058	13					
8. Kávésipar Története könyvkészlet			5.090	—					
			167.255	61				167.255	61

Budapest, 1938. február 16.

Mészáros Győző s. k.
elnök.Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.Propper Márton s. k.
főpénztáros.Donath Andor s. k.
aljegyző.

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.
Budapest, XIV., Cserei-u. 14.
Telefon: 2-966-86, 2-968-94.

H I R E K

Évi rendes közgyűlés. A fennálló rendelkezéseknek megfelelően az évi rendes közgyűlés f. é. március 3.-án (csütörtök) délután 5 órakor a testület tanácstermében fog megtartani. Az évi közgyűlés szolgál alkalmul arra, hogy kartársaink összesége tudomásul vegye a testület egy évi munkáját és felszínre hozzon olyan kívánságokat és óhajtasokat, amelyek megvalósítása ipari érdek. Evégből kívánatos, hogy azon kartársaink minél többen vegyenek részt. A közgyűlést este 9 órakor a Tarján étteremben (II., Zsigmond-u. 27—29.) társasvacsora követi. Teríté kára 3.50 P. Kérjük kartársainkat, hogy a társasvacsorában minél nagyobb számban vegyenek részt és részvételüket előzetesen jelentsék be.

Az eucharisztikus vilá kongresszus hitbuzgalmi csoportjának felkérésére testületünk elnöksége körlevélben hívta fel a testület tagjait, hogy a kongresszust megelőzőleg — még március hónap folyamán — adjon római katolikus vallású személyzetének és családtagjainak módot, és alkalmat arra, hogy a főváros egy, vagy több templomában (a jelentkezők számához képest) tartandó 3 napos lelki gyakorlatban és negyedik napon végbemenő szent áldozásban résztvegyenek. — Felkérjük kartársainkat, hogy a jelentkező íveket most már sürgősen küldjön be a testületi irodájába.

Adóközösségi befizetés. Figyelmeztetjük adóközösségünk tagjait, hogy miután az adóközösségi átalány megállapítására mindeddig nem történt meg és így, március hó folyamán is a múlt év folyamán kivetett járulékot tartoznak megfizetni.

Ipari és közigazgatási hírek

Ipari vagy kereskedelmi célra szolgáló helyiség hosszabb felmondása. A Lszr. 48. §. 2. bekezdése értelmében, ha ipar, kereskedelem, vagy gyógyszerár céljára éves bérletként bérelt helyiség bérlete a felmondás időpontjában határozatlan időtartamu és

Kávéházi tűzhelyek

nagy fűtőanyag megtakarítással. Fő, övedények, üsítő, kávéfőzőkannák állandó raktára. Ónozás

Jancsurák Gusztáv

aranykoszorus cég, Budapest, IX., Fer. nc-u. 39. Tel: 1-308-47.

ugyanazon felek vagy jogutódjaik között legalább 10 év óta áll fenn, a bérbeadó a bérletet ha az évi bérösszeg 1000 pengőnél több, csak másfél évre mondhatja fel. E rendelkezés szempontjából a bérleményt magában foglaló ingatlan tulajdonában bármi címen — árverésen kívül — beállott változás esetében az új tulajdonost a bérbeadó jogutódjának kell tekinteni. A felmondás szempontjából tehát csak az vizsgálendő, hogy a felmondás időpontjában a felmondással élő árverési vevő-e, vagy nem. Annak a körülménynek, hogy a felmondással élő háztulajdonos árverési vevőtől vette meg az ingatlant, illetve a közbeeső árverés, a 10 éves határidő folytonossága tekintetében jelentősége nincs. (Pp. tsz. 31. Pf. 13. 816—1936.)

Azonnali hatályu femondási ok utólagos érvényesítése. A szolgálati viszony alkalmával nem érvényesített elbocsátási okokat utólag csak annyiban lehet érvényesíteni, amennyiben azok a munkaadónak a szolgálati viszony felbontása után jutottak tudomására. (P. H. T. 787.) Ebben az esetben azonban akkor is érvényesíthetők, ha a felbontás alkalmával közölt elbocsátási ok nem helytálló. (K. II. 3649—1936.)

OTI- és MABI-járulék nem háriható át a munkavállalóra. A munkavállaló beperelte gazdáját, mert az OTI-járulékot teljes egészében reá háritotta át. A munkabiztosítási bíróság előtt a munkaadó azzal védekezett, hogy írásos megállapodást kötött erre a felperessel. A bíróság ezt a védekezést elutasította és a munkaadót a jogtalanul átháritott járulék visszafizetésére kötelezte. Az ítélet indokolása szerint a meg egyezés törvényellenes, mert a munkaadónak nincs joga az OTI-járulék teljes összegét a munkavállalóra átháritani.

Perlési késedelem. A szolgálati viszonyból eredő követeléseknél a hosszú ideig tartó hitelezői késedelemnek jogszünetítő hatása van, felperesek követelésüket 17 évi szolgálati idejük alatt nem érvényesíthetik és a korábbi tulajdonos halála után az örökösrel ugyanolyan tartalmu új megállapodást létesítettek. A fellebbezési bíróságnak a felpereseket keresetükkel elutasító döntése így az anyagi jognak megfelelő és felperesek a keresetbe vett összegek iránt jogos alap-

NAGY IGNÁC

plincfelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, s. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Salgó gőzmosógyárés **fehérműkölcsonzó**

A legmodernebb berendezés. Mosás lágyított vízben.
 VI., **Vörösmarty ucca 54.** - **Telefon: 1-162 86**
 Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

pal az ott felhozott és e helyütt is helyesnek talált indokokból igényt nem támaszthatnak. — (Bp. T. XIII. 8743—1936.)

Tíz fillérre emelték a balesetbiztosítási díjat. Mindazon ipari üzem, amelyet nem nyilvánosítottak veszélyes üzemnek, vagy amely ötnél több alkalmazottat nem foglalkoztat, vagy elemi erővel nem alkalmaz, a szoglalkoztatott alkalmazottai után meghajtott gépet számottevő termelési tényezőként balesetbiztosítási díjat fizet. A balesetbiztosítási díj összegét az 1937:XXI. tc. alkalmazottanként heti 8 fillérben állapította meg, amely összeget teljes egészében a *munkaadó köteles fizetni.* A 7900—1937. M. E. sz. rendelet az idézett törvény 62§ 3. bekezdésében kapott felhatalmazásra hivatkozva az iddigi alkalmazottankénti *heti 8 fillért heti 10 fillérre* emelte fel. — Arendelet tehát hetenként s személyenként 2 fillérrel drágította meg a balesetbiztosítási díj összegét. — A rendelet *1937. évi december 27.-én lépett hatályba.*

A hét bizonyos napjain végzett segédi munka nem tekinthető szabályszerű segédi gyakorlatnak. Bár az 1922 :XII. tc. nem határozza meg, hogy a segédi szaktávágó gyakorlat tartama alatt mennyi idő nót kell az iparosnál dolgozni, a felhívott törvényszakasz 18. §-ában foglalt rendelkezésből, valamint a törvény egyéb rendelkezéseiből azonban kétségtelenül megállapítható, hogy a törvény az előírt szaktávágó gyakorlat idejének teljes kihasználását, vagyis a folyamatos tevékenységet kívánja meg. Ha tehát a segéd az üzletben csak 3—4 napon át dolgozott, a segédi szaktávágó gyakorlat szabályszerűen kitöltöttnek nem tekinthető, következésképpen az erre vonatkozó bejegyzést a segéd munkakönyvében, valamint az ipartestületi segédlajstromban törölni kell. (17.032—1936. K. K. M.)

Mestervizsga-bizottsági díjak nem nyugtailleték-kötelesek. Az iparügyi miniszter 13.092—1937. sz. leirata értelmében a mestervizsgáló-bizottságok tagjainak időmulasztásáért megállapított térítések nyugtailletékének elbírálása ügyében a pénzügyminiszter úgy döntött, hogy nyugtailleték nem követelhető.

Két hónapot kapott, mert konkurrált a főnökkel. A főpincér a nyári hónapokban titokban a saját számlájára külön is vásárolt szódavizet, több héten

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likör különleges-ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

keresztül és zsebrevágta annak hasznát. A táblán csalásért, a Kúrián hűtlen kezelés vétségében mondták ki bűnösnek és két hónapi fogházra, három évi hivatalvesztésre ítélték.

Ehhez hasonló eset a sütőiparban is előfordult, amikor a bolfkezelő kisasszony a keksz-számlák egy részét a főnöke nevére, a másik részét az unokafivére nevére iratta, de az összes szállításokat a főnöke üzletében adta el.

Ezért célszerű a kekszyártól és a többi szállítótól az egész évről összesítő számlát kérni.

Ipartestületi tagsági díjkivetések ellen irányuló fellebbezés illetékmentesek. Az illetéki díjjegyzék 14. tétel pontja szerint oly beadványok, melyek az illeték megszabása céljából nyújtatnak be, vagy melyek a köz- és községi adók s hasonló természetű közszolgáltatásoknak a törvény által megengedett esetekben eszközendő leszállítását, törlesztését, visszatérítését tárgyalják, illetékmentesek.

A főnök nem lehet alkalmazott is. Főnök és alkalmazott egyszerre senki sem lehet. Aki tehát tagja egy társaságnak, nem kérheti az ott töltött idő beszámítását a szaktávágó ipari gyakorlatba. (31332—1937. Ip. M.)

ZWACK LIKÓRGYÁR elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot, kész coctailt és tokaji borból főzött **Brandyt (Konyak)** hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kérjen coctail-receptet! Keckeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében. Unicum versenyen kívül.

Tisztelt Kartársaink figyelmébe ajánljuk a **GOTTLIEB KONZERVGYÁR** kiváló gyártmányait, különösen a *Ketchup Worcestershire-t*, mely már az angol és amerikai gyártmányokkal is versenyezhet.

Felelős kiadó: **Gyenes Dénes.**

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete.
 Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.

Figyelje a szelvényt!

Ha számjelzést talál a kockában, úgy Ön igényelhet egy művészi **olaj-portrét**, modell vagy fénykép után, 40×50 cm. nagyságban, elsőrangú kiállító művésztől.

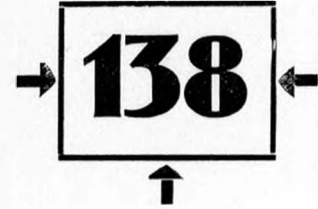
ILY PORTRE RENDES ÁRA 200 PENGŐ

Számjelzéses díjtárgy-szelvényünk ellenében csak a diszes képkeret, stb. kész-kiadásokért fizetendő **20.—** pengő. Portré helyett más műtárgyat is választhat a számjelzéses szelvényre, legfeljebb **P 200.—** értékben, de a képkeret ára, stb. kész-kiadás ez esetben is megtérítendő. **P 1.—** kezelési költség csak akkor fizetendő, ha díjtárgy-szelvény 30 nap után lesz beváltva. 6 hónap elmúltával minden igény elvész.

Beváltási hely:

Pannonia Művész-Otthon, Budapest, VIII., Kisfaludy u. 28-B
Telefon: 344-673. Nyitva 12 - 6 óráig.

Díjtárgy szelvény

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

VÉDJEGY

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-03, 1-453-71.

Alapított 1824.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít

KRÖNEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút sark.) Telefon: 1-378-69.

Kapható:

Berkovits

papíráru gyár
kávéházi, éttermi
és cukrászati
kellékek

BUDAPEST,

VII., SIP UCCA 4.

Telefon: 142-531

DEKA
TOLLFOGYÁJO KÜLÖNLEGESÉGE
OLIVA

Glasner Éde Rt.

udvari szállító

sütő és tápszergyár

Budapest, V., István-kt. 6.

Telefon: 1-116-26.

Mielőtt tükörszükségletét

beszerezné, vagy üvegezési munkálatait kiadná saját érdekében kérjen ajánlatot

TÜKÖR ÉS ÜVEGÁRUHÁZTÓL

Népszínház-ucca 33. Telefon: 338-613

Használt belga-tükrök nagy választékban

